

**T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI**

**VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) DESTEK PROGRAMI
HAKKINDA
UYGULAMA USUL VE ESASLARI**

ETKB-EYS-USLE-011 Rev.01

ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ÇEVRE DAİRESİ BAŞKANLIĞI

05/06/2025

İçindekiler

VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) DESTEK PROGRAMI HAKKINDA UYGULAMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri.....	1
Amaç	1
Kapsam.....	1
Tanımlar	1

İKİNCİ BÖLÜM

Verimlilik Artırıcı Proje Destek Programına Başvuru Koşulları ve Projelerin Desteklenmesi

Başvuru koşulları	2
Projelerin hazırlanması ve başvuru işlemleri	2
Projelerin değerlendirilmesi	3
Proje revizyonu	4
Proje desteklerinin verilmesi.....	5
Desteğin geri alınması.....	5
Projelerin desteklenmesine ilişkin diğer hükümler	5

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Erken Ödemeye İlişkin Esaslar

Erken ödeme şartları.....	6
Başvuru, onay ve ödeme	7
Teminat	7

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırma	8
Ödemeye ilişkin fatura tarihleri	8
Uygulama raporu.....	8
Yürürlük	8
Yürütme.....	8

**VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) DESTEK PROGRAMI HAKKINDA
UYGULAMA USUL VE ESASLARI**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esaslar, verimlilik artırıcı projelerin desteklenmesi için başvuru, değerlendirme, izleme ve destek uygulamalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesini amaçlar.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları haricindeki başvuru sahiplerinin verimlilik artırıcı projelerinin desteklenmesine ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesi ve 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 16 ncı ve 34 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda yer alan;

a) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı,

b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,

c) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

ç) Başkan: Enerji Verimliliği ve Çevre Daire Başkanını,

d) Başkanlık: Enerji Verimliliği ve Çevre Daire Başkanlığını,

e) Başvuru dosyası: Başkanlığa yazılı ve/veya elektronik ortamda sunulan, formatı Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda Başkanlıkça içeriği güncellenen dosyayı,

f) Başvuru sahibi: Enerji verimliliği desteklerinden faydalanmak isteyen tüzel kişileri,

g) Denetim: Proje uygulama öncesi ve sonrasında yerinde yapılan çalışmaları,

ğ) Erken ödeme: Proje sahiplerine projelerini gerçekleştirebilmeleri için destek ödemesinden önce teminat karşılığında yapılan ödemeyi,

h) EVDES: Enerji verimliliği destek işlemlerinin yürütüldüğü bilgi yönetim sistemini,

ı) Gerçekleşen tasarruf oranı: Gerçekleşen enerji tasarrufunun öngörülen enerji tasarrufuna oranının yüz ile çarpımını,

i) Hurda belgesi: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’ndan atık toplamaya yetkili firma tarafından düzenlenen, değişimi yapılacak ekipmanların özelliklerinin (marka, model, seri numarası, adet, vb.) yer aldığı ve ekipmanların bir daha kullanılmayacak şekilde hurdaya ayrıldığını gösterir belgeyi,

j) Hurda faturası: Değişimi yapılacak ekipmanların hurda için satıldığını gösterir faturayı,

k) Kanun: 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu,

l) Proje bitiş tarihi: Proje başlangıç tarihinden iki yıl sonraki tarihi,

m) Proje sahibi: Verimlilik artırıcı projelerinin desteklenmesine karar verilen tüzel kişileri,

n) SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

o) Şirket: Enerji verimliliği danışmanlık şirketlerini,

ö) Tebliğ: Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliği (Sıra No: 2014/3),

p) Teminat: Banka tarafından verilen teminat mektubunu,

r) Uygulama belgeleri: Gerçekleşen ekipman listesi, hurda belgesi, hurda yetki belgesi ve YMM tarafından onaylanmış hurda faturasını,

- s) VAP: Verimlilik artırıcı projeyi,
 Ő) YMM: Yeminli mali müşaviri,
 t) Yönetmelik: Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliđi ifade eder.

(2) Birinci fıkrada tanımlananlar dışında bu Usul ve Esaslarda geçen diğer ifade ve kısaltmalar, aksi belirtilmedikçe uygulama ve yorumlarda sırasıyla Kanun, Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta yer alan anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Verimlilik Artırıcı Proje Destek Programına Başvuru Koşulları ve Projelerin Desteklenmesi

Başvuru koşulları

MADDE 5– (1) VAP destek programına başvuranların;

- EVDES'e üye olunması,
- Enerji yöneticisi görevlendirilmesi kapsamında, Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmiŐ olunması,
- Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında, Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmiŐ olunması,
- TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı belgesine sahip olunması,
- Kojenerasyon sistemlerine yönelik verimlilik artırıcı proje başvurularında, başvuru tarihi itibarıyla Tebliğ kapsamındaki Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesine sahip olunması şartlarını sağlamaları esastır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları sağlamayan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

Projelerin hazırlanması ve başvuru işlemleri

MADDE 6– (1) Proje, verimsizliklerin, kayıpların ve enerji atıklarının giderilmesi için mevcut duruma göre enerji verimliliğinin artırılması amacıyla hazırlanır.

(2) Başvuru tarihleri ve/veya kriterleri, formatı ile başvuruya ilişkin diğer hususlar Bakanlık resmi internet sitesi üzerinden ilan edilir. Başkanlık, başvuru almayabileceği gibi yılda bir veya birden fazla dönemde ya da sürekli olarak başvuru alabilir ve başvuru kriterlerini değerştirebilir.

(3) Başkanlık, başvuru alınacak sektör/alt sektörleri, desteklenecek proje tiplerini, projelerle sağlanacak asgari birim enerji tasarruf miktarını, asgari ve/veya azami proje bedelini, asgari ve/veya azami geri ödeme süresini, asgari ve/veya azami yıllık toplam enerji tüketimini ve benzeri ilave kriterleri belirler.

(4) (**Değerişik: 12/3/2026-389072 Sayılı Bakan Oluru**) Başvuru sahipleri, Őirketlere veya etüt-proje sertifikasına sahip mühendislere hazırlattıkları projelerini ilan edilen başvuru döneminde Başkanlığa sunar.

(5) Proje kapsamında, projenin anlaşılmasını sağlayacak yeterlilikteki teknik bilgi ve çizimler, proje kapsamında satın alınacak malların teknik özellikleri, uygulama öncesi ve sonrası ölçüm yöntemleri ve ölçüm cihazlarına ilişkin bilgiler, ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgeleri, proje termin programı ve proje maliyet kalemleri, yapılan hesaplar ve kabuller, hesap metodu, formüller vb. başvuru dosyasında yer alır. Başkanlık, gerek görülmesi halinde bu hususlar dışında ilave bilgi ve belge talep edebilir.

(6) Başvurular daha önce destekleme kararı alınmış ve uygulaması devam eden projeler dahil azami beŐ proje ile sınırlıdır. Ancak, uygulaması tamamlanarak Başkanlığa bildirilen projeler bu kapsamda sayılmaz.

(7) AŞağıda belirtilen konularda yapılan proje başvuruları destek kapsamına alınmaz:

- UygulanmıŐ veya uygulamasına başlanmıŐ olan projeler.
- İkinci el ekipman alımına yönelik projeler.
- Leasing yöntemiyle ile yapılan projeler.
- Yakıt dönüşümlerine yönelik yapılan projeleri.

- d) Yeni tesis kurulumuna yönelik yapılan projeler.
- e) Taşıt alımlarına yönelik projeler.
- f) Üretilen ısı ve/veya elektriği satmak amacıyla yapılan kojenerasyon projeleri.
- g) Üretilen ısıyı satmak amacıyla yapılan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projeler.
- ğ) Elektrik üretimine yönelik yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projeler.
- h) Kiralık ekipmanların değişimine yönelik projeler.
- ı) Başkanlık tarafından uygun bulunmayan diğer projeler.

(8) Proje kapsamında, mevcut ve satın alınması düşünülen tüm ekipmanların işletme sınırları içinde yer alması ve tüm ekipmanların mülkiyetinin başvuru sahibinde olması gereklidir. Bu kapsamda olmayan proje başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

Projelerin değerlendirilmesi

MADDE 7– (1) Sunulan başvurular, Başkan onayı ile kurulan ve en az üç kişiden oluşan komisyonlar tarafından aşağıdaki şekilde değerlendirilir:

- a) Görevlendirilen komisyonlar, başvuru dosyasını ilgili mevzuat ve teknik açıdan inceler.
- b) Komisyonlar, kararlarını oy birliğiyle alır.

c) Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalar başvuru sahibine bildirilir ve on iş günü içinde uygunsuzluk, eksiklik veya hataların giderilmesi istenir. Bu süre zarfında uygunsuzluk, eksiklik veya hataları giderilmeyen projeler değerlendirmeye alınmaz ve bu durum gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(2) Komisyonun uygun bulduğu projeler için gerek görülmesi halinde denetim yapılır. Denetim, Başkanlık personeli veya Başkanlık tarafından belirlenen tüzel kişiler tarafından yapılır. Denetimin tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda denetim bedeli başvuru sahipleri tarafından karşılanır. Denetim bedeli Bakanlık resmi internet sitesi üzerinden ilan edilir.

(3) Denetim çalışmaları aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Denetim kapsamında, projede yer alan mevcut ekipmanların işletmede mevcudiyeti ve mevcut durumun projeye doğru veya tam olarak yansıtılıp yansıtılmadığı kontrol edilir.

b) Ölçüm cihazlarının kalibrasyon belgelerinin güncelliği kontrol edilir ve proje kapsamında ön görülen ölçümler yapılır.

c) Denetim ve ölçümler kapsamında formatı Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan proje denetim tutanağı düzenlenir ve bir nüshası başvuru sahibine verilir.

ç) Denetim tutanağı, denetimi yapan personel tarafından EVDES'e yüklenir ve bir nüshası Başkanlığa gönderilir.

d) Denetim kapsamında eksiklik, uygunsuzluk veya hata tespit edilmesi ve ölçüm sonuçlarının projede belirtilen değerlerden farklı olması halinde denetim tarihinden itibaren on iş günü içerisinde giderilmesi istenir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen projeler değerlendirmeye alınmaz ve bu durum başvuru sahibine bildirilir.

e) Denetimin tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda, denetim ekibi biri enerji yöneticisi sertifikasına sahip en az iki mühendisten oluşmalıdır.

(4) Eksiklikleri, uygunsuzlukları ve hataları giderilerek değerlendirmeye alınan projeler için destek miktarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$DO \times PB_{\delta} \leq D_a \text{ ise } D_{\text{ön}} = (DO \times [PB_{\delta}])$$

$$DO \times PB_{\delta} > D_a \text{ ise } D_{\text{ön}} = D_a$$

$D_{\text{ön}}$: Ön görülen destek miktarı (TL)

DO : Destek oranı (proje bedelinin en fazla yüzde otuzu)

PB_{δ} : Ön görülen proje bedeli (TL) KDV hariç toplam tutardır

D_a : Başvuru Yılında Belirlenmiş Olan Azami Destek Miktarı (TL)

(5) Komisyon tarafından uygun bulunan projeler, destekleme kararı alınmak üzere Bakan onayına sunulur. Bakan onayına sunulan projelere verilecek destek miktarı hiçbir suretle başvuru yılında belirlenmiş olan azami destek miktarını aşamaz.

(6) Bakan onayı ile desteklenmesine karar verilen projeler ve projelerin başlangıç tarihi başvuru sahibine bildirilir.

Proje revizyonu

MADDE 8- (1) Bakan onayı alınmış olan projede güç, kapasite, sayı ve benzeri herhangi bir hususta revize talebi olması durumunda bu husus Başkanlığa bildirilir ve Başkanlığın uygun görüşü alınır. Başkanlığın uygun görüşü alınmadan projede değişiklik yapılması durumunda proje destek kapsamından çıkarılır.

(2) Projede revizyon talebi bir defaya mahsus olarak kabul edilir.

(3) Uygun görüş alınan revize talepleri kapsamında başvuru dosyası yeniden hazırlanarak on iş günü içerisinde Başkanlığa sunulur.

(4) Revizenin onaylanması için başvuru kriterlerinin sağlanması gerekmektedir.

(5) Komisyon tarafından revizesi uygun bulunan proje Bakan onayına sunulur.

(6) Revize talebinin veya revizenin uygun bulunmaması durumunda proje, onaylanan başvuru dosyasındaki şekliyle devam eder.

Projenin uygulanması ve denetim yapılması

MADDE 9- (1) Proje sahibi projesini, proje başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde eksiksiz olarak uygular ve uygulamanın tamamlandığını Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan formatta Başkanlığa bildirir. Bildirimle beraber uygulama belgeleri Başkanlığa sunulur. Bu süre içerisinde uygulamanın tamamlandığını bildirmeyen projeler destek kapsamından çıkarılır.

(2) Sunulan belgeler üzerinde yapılan ön incelemelerde;

a) Uygunsuzluk, eksiklik veya hata tespit edilmesi durumunda, başvuru sahibine bildirilir ve on iş günü içinde giderilmesi istenir. Bu süre zarfında uygunsuzluk, eksiklik veya hataları giderilmeyen projeler destek kapsamından çıkarılır.

b) Başvuru dosyasında belirtilen ekipmanlardan farklı güç, kapasite, sayı ve benzeri özelliklerde alım yapıldığı tespit edilen projeler ile proje kapsamında yapılan alımlara ait fatura tarihlerinin, proje başlangıç tarihinde veya daha eski bir tarihte olduğu tespit edilen projeler destek kapsamından çıkarılır.

(3) Ön incelemede, belgeleri uygun bulunan projeler için, görevlendirilen Başkanlık personeli veya Başkanlık tarafından belirlenen tüzel kişiler tarafından uygulama sonrası durumun tespiti amacıyla denetim yapılır.

(4) Denetim çalışmaları aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Denetim kapsamında, uygulamanın projesine uygunluğu ve uygulama belgelerinin proje uygulaması ile uyumluluğu kontrol edilir. Projede belirtilen güç, kapasite, sayı ve benzeri özellikte ekipmanların uygulanması esastır.

b) Ölçüm cihazlarının kalibrasyon belgelerinin güncelliği kontrol edilir ve projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik olarak projede tanımlanan ölçümler yapılır.

c) Denetim ve ölçümler kapsamında formatı Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan denetim tutanağı düzenlenir ve bir nüshası proje sahibine verilir.

d) Denetimin tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda, denetim ekibi biri enerji yöneticisi sertifikasına sahip en az iki mühendisten oluşmalıdır.

(5) Denetim yapan personel tarafından, formatı Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan gerçekleştirme raporu hazırlanır. Rapor kapsamında, gerçekleşen tasarruf oranı yüzde doksanın üstünde olan projeler için ödenecek destek miktarı aşağıda belirtilen hususlara göre hesap edilir.

(a) Ödenecek destek miktarı hesaplanırken, YMM onaylı ve fatura tarihi proje başlangıç tarihinden sonra olan proje ile uyumlu fatura bilgileri esas alınır. Proje kapsamında yapılan alımlara ait fatura tarihlerinin, proje başlangıç tarihinde veya daha eski bir tarihte olduğu tespit edilen projelere destek ödemesi yapılmaz.

(b) Ödenecek destek miktarı, aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$D_0 = (DO \times [PB])$$

$$PB = \text{Proje Bedeli (TL)}$$

$PB_g \leq PB_ö$ ise $PB = PB_g$,

$PB_g > PB_ö$ ise $PB = PB_ö$

$PB_ö$: Ön görülen proje bedeli

PB_g : Gerçekleşen proje bedeli (TL) KDV hariç toplam tutardır

$D_ö$: Ödenecek destek miktarı (TL)

DO: Başvuruda kabul edilmiş destek oranı

(c) Yapılacak ödemelerde, döviz cinsinden yapılan harcamaların Türk Lirası karşılığı, fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmî tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru) veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır.

(6) Hazırlanan gerçekleştirme raporu denetimi yapan personel tarafından EVDES'e yüklenir ve bir nüshası Başkanlığa gönderilir.

Proje desteklerinin verilmesi

MADDE 10– (1) Gerçekleşme raporu kapsamında, desteklenmesi uygun görülen projeler Başkan onayına sunulur.

(2) Destek ödemesi, Başkanlıkça istenen belgelerin proje sahibi tarafından Başkanlığa sunulması ve uygun bulunmasına müteakip yapılır.

(3) Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Ödemede gecikme olması durumunda proje sahibi herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunamaz.

(4) Gerçekleşme raporu kapsamında desteklenmesi uygun görülmeyen projeler destek kapsamından çıkarılır.

Destegın geri alınması

MADDE 11– (1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanmak üzere başvuruda bulunulan ekipmanlar için, destek programlarından yararlanmak üzere Başkanlığa müracaat edilemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, yararlanan destekler başvuru ve/veya proje sahibinden 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre geri alınır.

(2) Beyan edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan başvuru sahibi sorumludur. Kanun, Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslarda belirlenen hükümlere aykırı davranılması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde belirtilen şekilde sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması, yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi veya desteklenme sürecine ilişkin iş ve işlemlerinde herhangi bir usulsüzlük tespit edilmesi halinde başvuru ve/veya proje sahibi destek kapsamından çıkarılır ve başvuru ve/veya proje sahibi iki yıl süre ile destek programlarına başvuru yapamaz. Yapılan destek ödemeleri 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre başvuru sahibinden geri alınır.

(3) Yukarıdaki fıkralar kapsamında geri alınması gereken destek ödemelerinin, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi, Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerine yapılacak tebligatlarla istenir. Bu süre içinde ödenmeyen alacaklar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerinin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

Projelerin desteklenmesine ilişkin diğer hükümler

MADDE 12– (1) VAP destekleri kapsamındaki başvurular, belgeler, bilgiler ve bildirimler yazılı ve/veya elektronik ortamda yapılır.

(2) Yabancı dilde hazırlanmış her türlü belgenin gerektiğinde yeminli mütercim tarafından yapılmış Türkçe çevirisi istenir.

(3) Denetimlerde, başvuru/proje sahiplerinin yetkilisi veya enerji yöneticisi ile şirket temsilcileri, kalibrasyonlu ölçüm cihazları ile birlikte hazır bulunur ve yetkililerce talep edilen her türlü bilgi ve belge ilgililerce ibraz edilir.

(4) Kalibrasyon sertifikası bulunmayan ölçüm aletleri ile ölçüm yapılmaz veya yapılan ölçümler kabul edilmez. Ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgelerinin geçerli sayılabilmesi için kalibrasyon belgesi tarihinin denetim tarihini kapsayan zaman aralığında olması gereklidir.

(5) Denetim için gerekli koşulları sağlamayan ve bu nedenle inceleme faaliyetinin tamamlanamadığı durumlarda başvuru/proje sahiplerinin projeleri destek kapsamına alınmaz.

(6) Başvuru, değerlendirme, denetim ve destek uygulanması süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler işin mahiyeti haricinde kullanılmaz, üçüncü kişilerle paylaşılamaz.

(7) Desteklerin herhangi bir sürecinde işletmenin devri, başka bir işletme ile birleşmesi ve nev'i değişikliği durumunda, bu husus Başkanlığa bildirilir. Başkanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda desteğin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(8) Desteğin uygulanma sürecinde, bir olayın mücbir sebep hali sayılabilmesi için olaydan etkilenen tarafın gerekli özen ve dikkati göstermiş ve tüm önlemleri almış olmasına karşın önlenemeyecek, kaçınılamayacak veya giderilemeyecek olması ve bu durumdan etkilenen başvuru/proje sahiplerinin yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemesi gerekir.

a) Aşağıda belirtilen haller mücbir sebepler olarak kabul edilir:

1) Doğal afetler ve salgın hastalıklar.

2) Savaş, nükleer ve kimyasal serpinçler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar.

3) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri.

b) Desteğin uygulanma sürecinde, mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu mücbir sebep hallerinin sona erinceye kadar destek sürecinin durdurulması, devamı veya iptaline Başkanlık tarafından karar verilir.

(9) Destek kapsamından çıkarılan projeler için başvuru/proje sahipleri herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.

(10) Proje sahibi, gerçekleşme raporunda destek ödemesi uygun bulunan proje bilgilerini Bakanlığın belirlediği formatta işletmesinin görünür bir yerinde sergiler.

(11) **(Değişik: 12/3/2026-389072 Sayılı Bakan Oluru)** Proje sahibi, desteklenen projesi için Bakanlığın belirlediği formatta projenin gerçekleşen değerlerini içeren değerlendirme raporunu son denetim tarihinden bir yıl sonra Bakanlığa gönderir. Belirtilen süre içerisinde raporun gönderilmemesi halinde proje sahibinin yeni başvurusu rapor gönderilene kadar kabul edilmez.

(12) **(Değişik: 12/3/2026-389072 Sayılı Bakan Oluru)** Destek programı kapsamında aynı yıl içinde iki projesi iptal edilen etüt-proje sertifikası sahibi, projeleri iptal edilen yıl ile sonraki yıl başvuru sahipleri için proje hazırlayamaz.

(13) **(Değişik: 12/3/2026-389072 Sayılı Bakan Oluru)** Bakanlık proje sahiplerinden desteklenen projelere ilişkin değişimi yapılan ekipman/sisteme ait enerji tüketimi, enerji tasarrufu hesabına esas bilgileri ve diğer gerekli bilgilerini elektronik ortamda isteyebilir veya izleyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Erken Ödemeye İlişkin Esaslar

Erken ödeme şartları

MADDE 13 – (1) Bakan onayı ile destek kararı verilen verimlilik artırıcı projeler için proje sahiplerine talep etmeleri durumunda 7 nci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen formüle göre hesaplanan öngörülen destek miktarının %50'sine kadar teminat karşılığı erken ödeme yapılır.

(2) Proje sahibi, her bir projesi için proje başlangıç tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde ve sadece 1 (bir) kez erken ödeme talebinde bulunabilir.

(3) Erken ödeme yapılabilmesi için proje sahibinin teminat vermesi ve ilgili mevzuatta belirtilen limitlerin üzerinde SGK borcu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması gerekir.

Başvuru, onay ve ödeme

MADDE 14– (1) Erken ödemeden yararlanmak isteyen proje sahibi, destek kararı verildikten sonra erken ödemeye ilişkin talebini yazılı/elektronik ortamda Başkanlığa iletir.

(2) Proje sahibi, erken ödeme talebinde teminat mektubunun aslını, ilgili bankadan alınmış teminat mektubuna ilişkin teyit yazısı, KDV hariç erken ödenmesi istenen destek miktarını içeren faturayı, erken ödeme miktarının aktarılacağı vadesiz banka hesap numarasını, ilgili mevzuatta belirtilen limitlerin üzerinde SGK borcu ile 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun olmadığını, proje bedeline esas teşkil edecek ekipmanların/sistemlerin alınmasına yönelik yapılan sözleşme ve ödeme planını ve Başkanlığın istediği gerekli diğer bilgi ve belgeleri sunar.

(3) Başkanlığa bağlı ilgili birimlerce erken ödeme talebinin incelenmesi sonrasında erken ödeme oluru hazırlanarak Başkan onayına sunulur.

(4) Erken ödemeye ilişkin ödeme emri belgesi ve ekleri ödenmek üzere ilgili muhasebe birimine gönderilir.

(5) Erken ödeme miktarı, muhasebe birimi tarafından proje sahibinin ikinci fıkrada belirtilen banka hesap numarasına aktarılır.

(6) Teminat tutarının, erken ödeme miktarının yasal faizi ile beraber hesaplanan tutarını karşılamaması durumunda ek teminat istenir.

(7) Desteğin geri kalan miktarı için ise proje tamamlandıktan sonra gerçekleşme raporunda destek ödemesinin uygun görülmesi durumunda ödenecek destek miktarından erken ödeme miktarının çıkarılmasıyla elde edilen miktar, ödemeye ilişkin belge ve bilgilerin sunulmasına müteakip proje sahibine ödenir.

(8) Erken ödeme miktarının, gerçekleşme raporunda hesaplanan ödenecek destek miktarından fazla olması durumunda fazla ödenen miktarın yasal faizi ile beraber ödenmesi hususu proje sahibine yazı ile bildirilir.

(9) Gerçekleşme raporunda destek ödemesinin uygun görülmemesi, projenin mevzuatta belirtilen sürede tamamlanmaması veya proje sahibinin isteği ya da başka bir sebeple projenin iptal edilmesi durumunda ödenen erken ödeme miktarının yasal faizi ile beraber ödenmesi hususu proje sahibine yazı ile bildirilir.

(10) Yedinci ve sekizinci fıkrada belirtilen miktarların 1 (bir) ay içerisinde yatırılmaması halinde; proje sahibine yazı ile borcun, süresi içerisinde yatırılmadığı ve yazının tebliğ tarihini takip eden 7 (yedi) gün içinde yasal faizi ile birlikte yatırılmadığı takdirde teminatının nakde çevrileceği bildirilir. Bu süre içerisinde geri ödeme yapılmadığı takdirde teminat nakde çevrilir.

(11) Proje sahibi, verilen erken ödeme miktarını proje dışında herhangi bir amaçla kullanmayacağını taahhüt etmiş sayılır.

Teminat

MADDE 15– (1) Erken ödeme yapılabilmesi için erken ödemeden önce proje sahibinden erken ödeme miktarının %25 fazlası kadar teminat mektubu alınır.

(2) Teminat mektubunun, proje bitiş süresinin asgari 1 (bir) yıl sonrasını kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

(3) Teminat mektubunun “konu” kısmında “VAP Destek Programı Erken Ödeme” ibaresi yazılmış olmalıdır.

(4) Teminat mektubunda “İş bu teminat mektubu, süresi içerisinde Bakanlığın yazılı muvafakati alınmadan risk kapaması ve çıkışı yapılmayacaktır.” ifadesi yazılmış olmalıdır.

(5) Teminat mektubu, proje sahibinin adı/unvanına yazılmış olması ve ticaret/esnaf sicil gazetesinde yer alan adı/unvanı ile bire bir örtüşmesi esastır.

(6) Teminat mektubunun miktarlarını belirleyen rakam ve yazı ifadeleri birbiri ile uyumlu olmalıdır.

- (7) Bakanlık lehine verilen teminat mektubu “kesin teminat mektubu” olmalıdır.
(8) Başkanlık birimi tarafından teminat mektubu ilgili muhasebe birimine teslim edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırma

MADDE 16- (1) 25/11/2024 tarihli ve 294851 sayılı Bakan Oluru ile yürürlüğe giren Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Destek programı Hakkında Uygulama Usul ve Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Ödemeye ilişkin fatura tarihleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan hüküm, 15/9/2023 tarihi ile 25/11/2024 tarihi aralığında yapılan proje başvuruları için fatura tarihi proje başvuru tarihi esas alınarak uygulanır.

(2) Bu Usul ve Esasların 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendinde yer alan hüküm, 15/9/2023 tarihi ile 25/11/2024 tarihi aralığında yapılan proje başvuruları için fatura tarihi proje başvuru tarihi esas alınarak uygulanır.

Uygulama raporu

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 25/11/2024 tarihinden önceki proje başvuruları için Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlanan formatta hazırlanan uygulama raporu proje sahibi tarafından Başkanlığa sunulur.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Usul ve Esaslar Bakan tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Usul ve Esasları Bakan yürütür.